Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
YVES BOT
prednesené 25. júla 2018 [1]

Vec C-247/17

Denis Raugevicius

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Korkein oikeus (Najvyšší súd, Fínsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Únie – Články 18 a 21 ZFEÚ – Žiadosť tretieho štátu, adresovaná členskému štátu, ktorá sa týka vydania občana Únie, štátneho príslušníka iného členského štátu, ktorý využil svoje právo na voľný pohyb v prvom z týchto členských štátov – Žiadosť o vydanie na účely výkonu trestu odňatia slobody, a nie na účely trestného stíhania – Ochrana štátnych príslušníkov pred vydaním – Obmedzenie voľného pohybu – Cieľ zabrániť beztrestnosti osôb, ktoré spáchali trestný čin – Cieľ zvýšiť šance na sociálnu reintegráciu odsúdenej osoby“

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania prispeje k tomu, aby Súdny dvor doplnil svoju judikatúru v oblasti vydávania občanov Únie, ktorí využili svoje právo na voľný pohyb v inom členskom štáte, ako je štát, ktorého sú štátnymi príslušníkmi.

2. Zatiaľ čo judikatúra odvodená Súdnym dvorom z rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [2], sa týka žiadostí o vydanie podaných tretími štátmi na účely trestného stíhania, prejednávaná vec sa týka žiadosti o vydanie zaslanej ruskými orgánmi fínskym orgánom v súvislosti s pánom Raugeviciusom, litovským a ruským štátnym príslušníkom, na účely výkonu trestu.

3. V týchto návrhoch navrhujem Súdnemu dvoru, aby rozhodol, že články 18 a 21 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že za takých okolností, akými sú okolnosti v spore vo veci samej, keď je členskému štátu, do ktorého sa premiestni občan Únie, ktorý je štátnym príslušníkom iného členského štátu, doručená žiadosť tretieho štátu o vydanie na účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený v tomto štáte, je dožiadaný členský štát povinný preskúmať, či vzhľadom na väzby odsúdeného s týmto štátom by výkon trestu v tomto členskom štáte mohol uľahčiť sociálnu reintegráciu tejto osoby. Ak je to tak, tento členský štát musí použiť všetky nástroje medzinárodnej spolupráce v trestných veciach, ktoré má k dispozícii vo vzťahu k dožadujúcemu tretiemu štátu, s cieľom získať jeho súhlas s výkonom trestu na území skôr uvedeného štátu, prípadne po jeho úprave podľa trestu stanoveného v jeho trestnoprávnych právnych predpisoch pre trestný čin rovnakej povahy.

1 Jazyk prednesu: francúzština.

2 C-182/15, EU:C:2016:630.

I. Právny rámec

A. Európsky dohovor o vydávaní

4. Článok 1 Európskeho dohovoru Rady Európy o vydávaní z 13. decembra 1957 [3] znie takto:

„Zmluvné strany sa zaväzujú vzájomne si vydávať, v súlade s ustanoveniami a podmienkami uvedenými v tomto dohovore, všetky osoby, proti ktorým vedú príslušné orgány dožadujúcej strany trestné stíhanie pre trestný čin alebo ktoré vyžadujú tieto orgány na výkon trestu alebo ochranného opatrenia.“

5. Článok 6 Európskeho dohovoru o vydávaní, nazvaný „Vydávanie občanov“, stanovuje:

„1.

a) Zmluvné strany majú právo odmietnuť vydanie svojich občanov.

b) Každá zmluvná strana môže vyhlásením urobeným pri podpise alebo ukladaní svojej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, v rozsahu, v akom sa jej to týka, a na účely tohto dohovoru vymedziť pojem ‚občan‘.

c) Občianstvo sa bude určovať k času, keď sa prijíma rozhodnutie o vydaní…

2. Ak dožiadaná strana nevydá svojho občana, odovzdá na žiadosť dožadujúcej strany vec svojim príslušným orgánom, aby mohli začať trestné stíhanie, pokiaľ to považujú za vhodné. Spisy, informácie a usvedčujúce veci, ktoré sa vzťahujú na trestný čin, sa za tým účelom bezplatne odovzdajú spôsobom uvedeným v odseku 1 článku 12. Dožadujúca strana bude informovaná o výsledku svojej žiadosti.“

6. K článku 6 Európskeho dohovoru o vydávaní urobila Fínska republika toto vyhlásenie:

„V zmysle tohto dohovoru sa ‚občanmi‘ rozumejú štátni príslušníci Fínska, Dánska, Islandu, Nórska a Švédska, ako aj cudzinci s bydliskom v týchto štátoch.“

B. Fínske právo

7. Podľa § 9 tretieho odseku Suomen perustuslaki (fínska Ústava) (1999/731) „žiadny fínsky občan nesmie byť vydaný, alebo proti svojej vôli odovzdaný do inej krajiny. Zákon však môže stanoviť, že fínsky občan môže byť z dôvodu spáchania trestného činu alebo na účely konania… vydaný alebo odovzdaný do krajiny, v ktorej sú zaručené jeho základné práva a súdna ochrana.“

8. Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta (zákon o vydávaní v prípade spáchania trestného činu) (456/1970) [4] zo 7. júla 1970 stanovuje vo svojom § 2, že fínsky občan nemôže byť vydaný.

9. Paragraf 14 prvý odsek zákona o vydávaní stanovuje:

„Oikeusministeriö [ministerstvo spravodlivosti, Fínsko] rozhoduje o tom, či sa žiadosti o vydanie vyhovie.“

3 Ďalej len „Európsky dohovor o vydávaní“.

4 Ďalej len „zákon o vydávaní“.

10. Paragraf 16 prvý odsek zákona o vydávaní stanovuje:

„Ak v čase vyšetrovania alebo v návrhu postúpenému ministerstvu spravodlivosti pred rozhodnutím veci osoba, ktorej sa žiadosť o vydanie týka, vyhlási, že sa domnieva, že právne podmienky pre vydanie nie sú splnené, ministerstvo v prípade, že žiadosť o vydanie nie je okamžite zamietnutá, požiada pred rozhodnutím vo veci samej Korkein oikeus [Najvyšší súd, Fínsko] o vydanie stanoviska. Ministerstvo môže požiadať o stanovisko tiež v iných prípadoch, pokiaľ to považuje za potrebné.“

11. Podľa § 17 zákona o vydávaní „Korkein oikeus [Najvyšší súd] preskúma, či je možné žiadosti o vydanie vyhovieť so zreteľom na ustanovenia § 1 až 10 tohto zákona a obdobné ustanovenia medzinárodnej dohody, ktorej je Fínsko zmluvnou stranou. Ak sa Korkein oikeus [Najvyšší súd] domnieva, že existuje prekážka brániaca vydaniu, nie je možné žiadosti o vydanie vyhovieť.“

12. Okrem toho, trest odňatia slobody uložený súdom štátu, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, môže byť vykonaný vo Fínsku podľa laki kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa (zákon o medzinárodnej spolupráci pri výkone určitých trestnoprávnych sankcií) (21/1987) zo 16. januára 1987. Paragraf 3 uvedeného zákona znie takto:

„Trest, ktorý uložil súd cudzieho štátu, možno vo Fínsku vykonať, ak:

(1) je odsudzujúci rozsudok v štáte, v ktorom bol vydaný, právoplatný a vykonateľný;

…

(3) štát, v ktorom bol trest uložený, o to požiadal alebo s tým súhlasil.

Trest odňatia slobody je možné vykonať vo Fínsku v súlade s prvým odsekom, ak je odsúdená osoba fínskym štátnym príslušníkom alebo cudzím štátnym príslušníkom s trvalým pobytom vo Fínsku a pokiaľ s tým odsúdená osoba súhlasí. …“

II. Skutkové okolnosti sporu vo veci samej a prejudiciálne otázky

13. Dňa 1. februára 2011 bol pán Raugevicius, ktorý má litovskú a ruskú štátnu príslušnosť, odsúdený v Rusku za trestný čin súvisiaci s omamnými látkami, konkrétne s držbou zmesi obsahujúcej 3,04 gramov heroínu, ktorú nemal v úmysle predať. Bol odsúdený na podmienečný trest odňatia slobody.

14. Dňa 16. novembra 2011 zrušil súd Leningradskej oblasti (Rusko) podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu nedodržania povinností týkajúcich sa dohľadu a uložil pánovi Raugeviciusovi trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov.

15. Dňa 12. júla 2016 bol na pána Raugeviciusa vydaný medzinárodný zatykač.

16. Dňa 12. decembra 2016 uložil käräjäoikeus (súd prvého stupňa, Fínsko) pánovi Raugevisiusovi zákaz vycestovať do zahraničia.

17. Ruská federácia zaslala 27. decembra 2016 Fínskej republike žiadosť o vydanie, v ktorej žiadala, aby bol pán Raugevicius zatknutý a vydaný do Ruska na účely výkonu trestu odňatia slobody.

18. Pán Raugevicius namietal proti svojmu vydaniu, pričom sa dovolával najmä skutočnosti, že vo Fínsku žije dlhodobo a má v tomto členskom štáte dve deti, ktoré sú fínskymi štátnymi príslušníkmi.

19. Ministerstvo spravodlivosti požiadalo 7. februára 2017 Korkein oikeus (Najvyšší súd) o stanovisko k otázke, či vydaniu pána Raugeviciusa do Ruska bráni právna prekážka.

20. Korkein oikeus (Najvyšší súd) uvádza, že pri vydávaní jeho stanoviska v rámci žiadosti o vydanie, je jeho postavenie odlišné od postavenia, ktoré zvyčajne v súdnej oblasti má. Zastáva však názor, že aj v tejto súvislosti sa má považovať za „súd“ v zmysle článku 267 ZFEÚ, tak ako to vyplýva z judikatúry Súdneho dvora [5], vzhľadom na to, že je zriadený zákonom, je stálym orgánom, jeho akty sú záväzne, konanie pred ním má kontradiktórnu povahu, uplatňuje právne predpisy a je nezávislým orgánom. Korkein oikeus (Najvyšší súd) sa zaoberal vecou týkajúcou sa vydania, pretože podľa názoru pána Raugeviciusa nie sú splnené právne podmienky pre jeho vydanie, a ministerstvo spravodlivosti sa domnieva, že žiadosť o vydanie nemožno okamžite zamietnuť. Nakoniec stanovisko, ktoré má vydať, je záväzné v tom zmysle, že ak sa domnieva, že existuje prekážka vydaniu, nemôže sa žiadosti o vydanie vyhovieť. Na základe vyššie uvedených dôvodov sa Korkein oikeus (Najvyšší súd) domnieva, že ide o konanie, ktoré má byť ukončené rozhodnutím súdnej povahy.

21. Korkein oikeus (Najvyšší súd) uvádza, že žiadosť o vydanie je založená na Európskom dohovore o vydávaní a že tento dohovor, rovnako ako ostatné medzinárodné dohovory, nevyžaduje, aby členský štát, ktorý odmietne vydať svojich vlastných štátnych príslušníkov, prijal opatrenia na účely výkonu trestu uloženého v inom štáte. Medzi Úniou a Ruskou federáciou neexistuje žiadna dohoda o vydávaní a Fínska republika nepodpísala s Ruskou federáciou ani dvojstrannú dohodu o vydávaní osôb.

22. Podľa Korkein oikeus (Najvyšší súd) môžu byť medzinárodné dohovory o uznávaní rozhodnutí v trestných veciach a odovzdávaní odsúdených osôb relevantné vzhľadom na to, že cieľom týchto dohovorov je zabezpečiť, aby odsúdená osoba mohla vykonať trest v štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, alebo v členskom štáte, v ktorom má bydlisko, čo môže prispieť k jej náprave a opätovnému začleneniu do spoločnosti.

23. Korkein oikeus (Najvyšší súd) uvádza, že v rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [6], Súdny dvor po prvý raz zaujal stanovisko k tomu, aký vplyv má právo Únie na vydanie občana Únie mimo Úniu na základe medzinárodného dohovoru o vydávaní, ktorý uzatvoril príslušný členský štát. Pripomína, že tento rozsudok sa týkal žiadosti tretieho štátu o vydanie na účely trestného stíhania.

24. Prípad, ktorý má posúdiť Korkein oikeus (Najvyšší súd), je však iný. Má riešiť problém, či závery uvedené v rozsudku Súdneho dvora zo 6. septembra 2016, Petruhhin [7], možno priamo uplatniť aj na situácie, keď sa žiada o vydanie občana Únie do tretieho štátu, na účely výkonu trestu odňatia slobody. Je teda potrebné objasniť, či a prípadne akým spôsobom možno mechanizmy spolupráce v trestných veciach práva Únie uplatniť v prípade, keď už vo veci trestného činu existuje vykonateľný rozsudok z tretieho štátu.

25. Korkein oikeus (Najvyšší súd) pripomína, že podľa článku 21 ZFEÚ má každý občan Únie právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov. Voľný pohyb môže ovplyvniť skutočnosť, že existuje riziko, že takúto osobu bude možné vydať do tretieho štátu, ak vycestuje z členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, do iného členského štátu. Korkein oikeus (Najvyšší súd) sa domnieva, že pokiaľ ide o tento zásah do slobody pohybu, nie je relevantné, či sa prípadná žiadosť o vydanie týka opatrení trestného stíhania alebo výkonu trestu v treťom štáte. Okrem toho skutočnosť, že dotknutá osoba má aj štátnu príslušnosť tretieho štátu, ktorý žiada o jej vydanie, nie je relevantná na účely preskúmania jej postavenia podľa práva Únie. Korkein oikeus (Najvyšší súd) si však želá, aby mu Súdny dvor všetky tieto body potvrdil.

5 Korkein oikeus (Najvyšší súd) odkazuje v tejto súvislosti najmä na rozsudok z 19. decembra 2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou (C-363/11, EU:C:2012:825, bod 18).

6 C-182/15, EU:C:2016:630.

7 C-182/15, EU:C:2016:630.

26. Vnútroštátny súd poukazuje na to, že existuje rozdiel v zaobchádzaní s fínskym štátnym príslušníkom a štátnym príslušníkom iného členského štátu, pretože iba neskôr uvedeného je možné podľa fínskeho práva vydať. Uvedený súd uvádza, že v situáciách, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti práva Únie, sa môžu štátni príslušníci členského štátu a štátni príslušníci iných členských štátov nachádzať v odlišnom postavení iba vtedy, ak na to existujú dôvody prípustné podľa judikatúry Súdneho dvora. V tomto zmysle Korkein oikeus (Najvyšší súd) spomína cieľ vyhnúť sa riziku beztrestnosti osôb, ktoré spáchali trestný čin, ktorý sa považoval za legitímny cieľ v rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [8]. Vydanie na účely trestného stíhania, ako aj vydanie na účely výkonu trestu zodpovedajú tomuto cieľu. Podľa uvedeného súdu je teda potrebné preskúmať, či sa fínski štátni príslušníci v súvislosti s výkonom trestu nachádzajú v situácii, ktorá sa líši od situácie štátnych príslušníkov iných členských štátov.

27. V tejto súvislosti Korkein oikeus (Najvyšší súd) uvádza, že zatiaľ čo v medzinárodných dohodách o vydávaní existuje v zásade povinnosť trestne stíhať štátneho príslušníka, pokiaľ nie je vydaný, v prípade odmietnutia vydania neexistuje povinnosť výkonu trestu na území daného štátu. Vyplýva to najmä z článku 6 ods. 2 Európskeho dohovoru o vydávaní. Navyše Fínska republika, podobne ako veľa iných členských štátov, nie je zmluvnou stranou takého dohovoru, akým je dohovor o medzinárodnej platnosti trestných rozsudkov [9], z ktorého by vyplýval všeobecný záväzok vykonať tresty uložené v iných štátoch.

28. Korkein oikeus (Najvyšší súd) dodáva, že podľa fínskeho práva sa na výkon trestu uloženého v zahraničí vydaného v treťom štáte vyžaduje nielen súhlas štátu, v ktorom došlo k odsúdeniu, ale tiež súhlas vykonávajúceho štátu a odsúdenej osoby, s výnimkou mimoriadnych okolností, o ktoré v prejednávanej veci nejde. Zdá sa teda, že ochrana proti vydaniu, ktorú požívajú iba vlastní štátni príslušníci, nie je odôvodnená ani záväzkom štátu, ani skutočnou možnosťou vykonať na území Fínska tresty uložené v zahraničí jeho vlastným štátnym príslušníkom.

29. Korkein oikeus (Najvyšší súd) ďalej uvádza, že ak je podaná žiadosť o vydanie s cieľom vykonať trest odňatia slobody, uplatnenie mechanizmu spolupráce založeného na záväzku stíhania znamená začatie nového konania pre ten istý trestný čin, čo by mohlo byť v rozpore so zásadou *ne bis in idem*. Hoci sa táto zásada, ktorá je uvedená v článku 50 Charty základných práv Európskej únie, uplatňuje medzi členskými štátmi Únie a neuplatňuje sa rovnakým spôsobom mimo nej, niektoré členské štáty ju dodržiavajú aj v prípade odsudzujúceho rozsudku vydaného v treťom štáte.

30. Navyše pokračovanie trestného stíhania v dožiadanom členskom štáte môže byť z iných právnych dôvodov nemožné. Ak by bol napríklad v prejednávanej veci pán Raugevicius fínskym občanom, nemohol by byť vo Fínsku stíhaný, hoci má Fínska republika právomoc stíhať trestné činy spáchané v zahraničí, ktorá je založená na štátnej príslušnosti. Vzhľadom na to, že sa trestný čin týkal len malého množstva omamných látok určených na osobné použitie, právo trestne stíhať vo Fínsku by bolo podľa vnútroštátneho práva premlčané.

31. Korkein oikeus (Najvyšší súd) sa pýta, či je vhodné použiť mechanizmus spolupráce, tak ako je uvedený v rozsudku Súdneho dvora zo 6. septembra 2016, Petruhhin [10], na účely trestného stíhania v prípade, keď už bol v treťom štáte za protiprávne konanie uložený trest.

32. Tento súd uvádza, že podľa logiky rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [11], je možné informovať členský štát, ktorého je občan Únie štátnym príslušníkom, a počkať na to, či vydá európsky zatykač na účely trestného stíhania, alebo prípadne na účely výkonu rozhodnutia v trestnej veci podľa svojho vnútroštátneho práva. V takomto prípade však vzniká otázka, v akej lehote musí tento členský

8 C-182/15, EU:C:2016:630, bod 37.

9 Európsky dohovor o medzinárodnej platnosti trestných rozsudkov podpísaný v Haagu 28. mája 1970.

10 C-182/15, EU:C:2016:630.

11 C-182/15, EU:C:2016:630.

štát prijať svoje rozhodnutie, a to v záujme dotknutej osoby, ktorej sa žiadosť o vydanie týka. Navyše v prípade, o aký ide v prejednávanej veci, nie je isté, že sa členský štát, ktorého je dotknutá osoba štátnym príslušníkom, domnieva, že existujú dôvody pre začatie trestného stíhania, najmä z dôvodu premlčania práva stíhať alebo vnútroštátneho uplatnenia zásady *ne bis in idem*. V takomto prípade je potrebné vedieť, či je dožiadaný štát povinný vydať občana iného členského štátu, alebo či musí naopak vydanie odmietnuť a aké konkrétne faktory sa majú zohľadniť.

33. Za týchto okolností Korkein oikeus (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Treba vnútroštátne predpisy upravujúce vydávanie osôb za trestný čin, pokiaľ ide o voľný pohyb štátnych príslušníkov iného členského štátu, hodnotiť rovnakým spôsobom bez ohľadu na to, či sa žiadosť o vydanie tretieho štátu, ktorá je založená na dohovore o vydávaní, predloží na účely výkonu trestu alebo, ako to bolo vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), na účely trestného stíhania? Je relevantné, že osoba, o vydanie ktorej sa žiada, je nielen štátnym príslušníkom členského štátu Únie, ale aj štátnym príslušníkom dožadujúceho štátu?

2. Uvádza vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej sa na výkon trestu mimo Únie nevydajú iba vlastní štátni príslušníci, štátneho príslušníka iného členského štátu neoprávneným spôsobom do nevýhodnejšej situácie? Treba aj v prípade, v ktorom ide o výkon trestu, uplatniť mechanizmy práva Únie, ktorými možno menej reštriktívnym spôsobom dosiahnuť cieľ, ktorý je sám osebe legitímny? Ako treba reagovať na žiadosť o vydanie osoby, ak o nej bol druhý členský štát informovaný na základe uplatnenia uvedených mechanizmov, avšak tento štát, napríklad pre právne prekážky, neprijme žiadne opatrenia vo vzťahu k jeho štátnemu príslušníkovi?“

III. Analýza

34. Pripomínam, že podstatou prejudiciálnych otázok položených Korkein oikeus (Najvyšší súd) je, či existuje právna prekážka pre vydanie pána Raugeviciusa do Ruska, pričom v takomto prípade by fínske orgány nemohli vyhovieť žiadosti o vydanie podanej týmto tretím štátom.

35. Podstatou otázok vnútroštátneho súdu, ktoré je potrebné skúmať spoločne, je, či sa články 18 a 21 ZFEÚ majú vykladať v tom zmysle, že na účely odpovede na žiadosť o vydanie spadajúcej do pôsobnosti Európskeho dohovoru o vydávaní, ktorá bola podaná tretím štátom na účely výkonu trestu uloženého v tomto štáte, sa na štátnych príslušníkov iného členského štátu, ako je dožiadaný členský štát, musí vzťahovať pravidlo, ktoré zakazuje vydanie vlastných štátnych príslušníkov dožiadaným členským štátom.

36. Na úvod je potrebné poznamenať, že trest, ktorý sa má vykonať, je výsledkom rozhodnutia súdu Leningradskej oblasti (Rusko), ktorý zrušil podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody uložený pánovi Raugeviciusovi rozsudkom z 1. februára 2011 a odsúdil pána Raugeviciusa na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov. Vzhľadom na to, že uloženie tohto nového trestu bolo zrejme odôvodnené nedodržaním povinnosti dohľadu zo strany pána Raugevisiusa, je pravdepodobné, že druhý trest bol uložený v jeho neprítomnosti. Ak by toto zistenie bolo potvrdené vnútroštátnym súdom, mal by potom skúmať, či bolo trestnoprávne rozhodnutie, ktoré sa má vykonať, prijaté v súlade s právom na spravodlivý proces.

37. Na základe tohto spresnenia z rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [12], vyplýva, že v prípade neexistencie medzinárodného dohovoru medzi Úniou a dotknutým tretím štátom spadajú pravidlá v oblasti vydávania do právomoci členských štátov. [13]

38. V situáciách, na ktoré sa uplatňuje právo Únie, však musia dotknuté vnútroštátne pravidlá toto právo Únie dodržiavať. [14]

39. Situácie spadajúce do pôsobnosti článku 18 ZFEÚ vykladaného v spojení s ustanoveniami Zmluvy o FEÚ týkajúcimi sa občianstva Únie zahŕňajú také situácie, ktoré súvisia s uplatnením práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, tak ako ho priznáva článok 21 ZFEÚ. [15]

40. Je preto potrebné vychádzať z toho, že situácia takého občana Únie, akým je litovský štátny príslušník pán Raugevisius, ktorý uplatnil svoje právo voľného pohybu v Únii, keď sa usadil v inom členskom štáte, než je v štát, ktorého je štátnym príslušníkom, spadá do pôsobnosti Zmlúv v zmysle článku 18 ZFEÚ.

41. Tento záver nie je žiadnym spôsobom ovplyvnený skutočnosťou zdôraznenou Korkein oikeus (Najvyšší súd), že dotknutá osoba má tiež štátnu príslušnosť tretieho štátu, ktorý žiada o jej vydanie. Dvojité štátne občianstvo niektorého členského štátu a tretieho štátu nemôže totiž zbaviť dotknutú osobu slobôd, ktoré jej ako štátnemu príslušníkovi niektorého z členských štátov vyplývajú z práva Únie. [16] Na vymedzenie oblasti pôsobnosti práva Únie nemá vplyv ani skutočnosť, že na rozdiel od prípadu, v ktorom bol vydaný rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin [17], bola žiadosť o vydanie vo veci samej podaná na účely výkonu trestu odňatia slobody, a nie na účely trestného stíhania.

42. V oblasti uplatňovania Zmlúv zakazuje článok 18 ZFEÚ akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti.

43. Podľa svojho článku 6 ods. 1 písm. a) Európsky dohovor o vydávaní umožňuje štátom, ktoré sú jeho zmluvnými stranami, odmietnuť vydanie svojich vlastných štátnych príslušníkov. Vyžaduje sa však, aby táto právomoc bola vykonávaná v súlade s primárnym právom, a najmä s pravidlami Zmluvy o FEÚ v oblasti rovnosti zaobchádzania a voľného pohybu občanov Únie. [18]

44. Uplatňovanie ustanovenia vnútroštátneho práva členského štátu, podľa ktorého žiadny štátny príslušník nie je vydaný, musí byť v súlade so Zmluvou o FEÚ, a najmä s jej článkami 18 a 21. [19]

45. Súdny dvor v tejto súvislosti konštatoval, že vnútroštátne pravidlá členského štátu o vydávaní osôb, ktoré zavádzajú rozdielne zaobchádzanie v závislosti od toho, či je dotknutá osoba štátnym príslušníkom tohto členského štátu alebo štátnym príslušníkom iného členského štátu, keďže vedú k tomu, že sa štátnym príslušníkom iných členských štátov, ktorí sa presťahujú na územie dožiadaného štátu, neprizná rovnaká ochrana pred vydaním, akú požívajú štátni príslušníci tohto dožiadaného štátu, sú spôsobilé ovplyvniť slobodu pohybu štátnych príslušníkov iných členských štátov v rámci Únie. [20]

12 C-182/15, EU:C:2016:630.

13 Pozri rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, bod 26).

14 Pozri rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, bod 27).

15 Pozri rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 33).

16 Pozri rozsudok zo 7. júla 1992, Micheletti a i. (C-369/90, EU:C:1992:295, bod 15).

17 C-182/15, EU:C:2016:630.

18 Pozri rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 42).

19 Pozri rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 43).

20 Pozri rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 44 a citovaná judikatúra).

46. Z toho vyplýva, že v situácii, akou je situácia vo veci samej, rozdielne zaobchádzanie umožňujúce vydanie občana Únie, ktorý je rovnako ako pán Raugevicius, štátnym príslušníkom iného členského štátu, vedie k obmedzeniu slobody pohybu v zmysle článku 21 ZFEÚ. [21]

47. Takéto obmedzenie môže byť odôvodnené len vtedy, keď je odôvodnené objektívnymi dôvodmi a je primerané legitímne sledovanému cieľu dotknutých vnútroštátnych pravidiel pre vydávanie. [22]

48. Súdny dvor uznal, že cieľ spočívajúci v zabránení rizika beztrestnosti osôb, ktoré spáchali trestný čin, patrí do rámca predchádzania trestnej činnosti a boja s ňou. Tento cieľ sa musí chápať v kontexte priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc podľa článku 3 ods. 2 ZEÚ ako cieľ, ktorý má v práve Únie legitímny charakter. [23]

49. Opatrenia obmedzujúce základnú slobodu, akou je sloboda stanovená v článku 21 ZFEÚ, však môžu byť odôvodnené objektívnymi dôvodmi len vtedy, ak sú nevyhnutné na ochranu záujmov, ktoré majú zaistiť, a len v rozsahu, v akom tieto ciele nemôžu byť dosiahnuté menej obmedzujúcimi opatreniami. [24]

50. Vzhľadom na vyššie uvedenú judikatúru Súdneho dvora vzniká teda otázka, či môže Fínska republika vo vzťahu k pánovi Raugeviciusovi konať spôsobom, ktorý menej zasahuje do výkonu jeho práva na voľný pohyb, než rozhodnutie vydať ho do Ruska.

51. Pri určení, či existuje alternatívne opatrenie, ktoré menej zasahuje do výkonu práv priznaných článkom 21 ZFEÚ, ktoré by umožňovalo rovnako účinne ako rozhodnutie o vydaní dosiahnuť cieľ spočívajúci v zabránení rizika beztrestnosti osoby odsúdenej na trest odňatia slobody v treťom štáte, Súdny dvor vo svojom rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [25], rozhodol vo veci žiadosti o vydanie na účely trestného stíhania v tom zmysle, že je potrebná prvoradá výmena informácií s členským štátom, ktorého je dotknutá osoba štátnym príslušníkom, s cieľom poskytnúť orgánom tohto členského štátu možnosť vydať európsky zatykač na účely trestného stíhania. Podľa Súdneho dvora teda, ak bola členskému štátu, do ktorého sa premiestnil občan Únie, štátny príslušník iného členského štátu, adresovaná žiadosť o vydanie tretím štátom, s ktorým prvý členský štát uzatvoril dohodu o vydávaní, má povinnosť informovať členský štát, ktorého štátnu príslušnosť má uvedený občan, prípadne mu na jeho žiadosť tohto občana vydať v súlade s ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi [26], v znení rámcového rozhodnutia Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 [27], pokiaľ má tento členský štát podľa svojho vnútroštátneho práva právomoc stíhať túto osobu za skutky spáchané mimo jeho štátneho územia. [28]

52. Súdny dvor vo svojom rozsudku z 10. apríla 2018, Pisciotti [29], rozhodol, že toto riešenie prijaté v situácii charakterizovanej neexistenciou medzinárodnej dohody v oblasti vydávania medzi Úniou a dotknutým tretím štátom sa má uplatniť aj v situácii, keď takáto dohoda priznáva dožiadanému členskému štátu právomoc nevydávať svojich štátnych príslušníkov.

21 Pozri analogicky rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 45 a citovaná judikatúra).

22 Pozri rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 46 a citovaná judikatúra).

23 Pozri rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 47 a citovaná judikatúra).

24 Pozri rozsudok z 10. apríla 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222, bod 48 a citovaná judikatúra).

25 C-182/15, EU:C:2016:630.

26 Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34.

27 Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24, ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“.

28 Pozri rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, body 48 a 50).

29 C-191/16, EU:C:2018:222.

53. Okolnosti prejednávanej veci však podľa môjho názoru bránia záveru, aby sa aktivovaný mechanizmus spolupráce medzi dožiadaným členským štátom a členským štátom, ktorého je dotknutá osoba štátnym príslušníkom, tak ako to zdôraznil Súdny dvor vo svojom rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [30], mohol považovať za vhodnú alternatívu k vydaniu.

54. Tento mechanizmus je totiž založený, ako som už uviedol vyššie, na informáciách poskytnutých dožiadaným členským štátom členskému štátu, ktorého je dotknutá osoba štátnym príslušníkom, aby mohli orgány neskôr uvedeného štátu vydať v prípade potreby európsky zatykač na účely trestného stíhania.

55. Pripomínam však, že žiadosť o vydanie, o ktorú ide vo veci samej, sa týka výkonu trestu, na ktorý bol pán Raugevicius odsúdený v Rusku. Nie je teda potrebné skúmať, či by súdne orgány členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, konkrétne Litovskej republiky, mohli proti pánovi Raugeviciusovi nariadiť nové trestné konanie, ale skôr to, či vykonanie tohto trestu predstavuje v rámci Únie alternatívne opatrenie k vydaniu, alebo nie. Tiež je potrebné zdôrazniť, že riešenie umožňujúce litovským súdnym orgánom vydať európsky zatykač na účely nového trestného stíhania proti pánovi Raugeviciusovi by bolo v rozpore so zásadou *ne bis in idem*.

56. Zastávam názor, že nie je možné ani umelo navrhnúť mechanizmus, prostredníctvom ktorého by litovské súdne orgány mohli vydať európsky zatykač na účely výkonu trestu na litovskom území. Okrem právnej prekážky, ktorú predstavuje skutočnosť, že trest, ktorý sa má vykonať, bol uložený súdom tretieho štátu, poukazujem na to, že v takomto prípade by boli fínske orgány oprávnené uplatňovať dôvody, pre ktoré je možné odmietnuť výkon európskeho zatykača uvedené v článku 4 bode 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, podľa ktorého môže vykonávajúci súdny orgán odmietnuť vykonať takýto rozkaz vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody, ak sa požadovaná osoba „zdržiava alebo je štátnym občanom alebo má trvalý pobyt vo vykonávajúcom členskom štáte“ a tento štát sa zaviaže, že vykoná rozsudok v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi.

57. Súdny dvor už rozhodol, že cieľom tohto dôvodu pre prípadné odmietnutie výkonu je najmä umožniť vykonávajúcemu súdnemu orgánu priznať osobitný význam možnosti zvýšiť šance na sociálnu reintegráciu vyžiadanej osoby po uplynutí doby trestu, na ktorý bola táto osoba odsúdená. [31]

58. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že tak ako Korkein oikeus (Najvyšší súd) uviedol vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pán Raugevicius namietal proti svojmu vydaniu, pričom sa dovolával najmä skutočnosti, že vo Fínsku žije dlhodobo a má v tomto členskom štáte dve deti, ktoré sú fínskymi štátnymi príslušníkmi.

59. Tieto skutočnosti neboli v priebehu tohto konania spochybnené. Okrem toho je potrebné uviesť, že na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 14. mája 2018, nemohol Súdny dvor položiť otázky ani Fínskej republike, ani zástupcovi pána Raugeviciusa s cieľom potvrdiť tieto skutočnosti a spresniť väzby existujúce medzi pánom Raugeviciusom a týmto členským štátom, pretože žiadny z týchto dvoch účastníkov konania nepovažoval za potrebné zúčastniť sa na uvedenom pojednávaní. Budem teda vychádzať len z dostupných skutkových okolností, teda z tých, ktoré vyplývajú z návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

60. Vzhľadom na skutočnosť, že pán Raugevicius žije vo Fínsku dlhodobo a má v tomto členskom štáte dve deti, ktoré sú fínskymi štátnymi príslušníkmi, zastávam názor, že s cieľom podporiť jeho sociálnu reintegráciu po ukončení výkonu trestu by jeho trest uložený v Rusku mal byť vykonaný na fínskom území, prípadne po jeho úprave podľa trestu stanoveného podľa fínskeho trestného zákona pre trestný čin rovnakej povahy.

30 C-182/15, EU:C:2016:630.

31 Pozri najmä rozsudok z 29. júna 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, bod 21 a citovaná judikatúra).

61. Odpoveď Fínskej republiky na žiadosť o vydanie predloženú ruskými orgánmi preto musí zohľadniť účel trestu, ktorým je aj reintegrácia, ktorá je úzko spojená s pojmom „ľudskej dôstojnosti“ zakotvenej v článku 1 Charty základných práv.

62. Výkon trestu nastáva po vydaní právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Ide tak o posledné štádium trestného konania, počas ktorého sa realizujú účinky rozsudku.

63. Výkon trestu zahŕňa všetky opatrenia, ktorými sa má jednak zaručiť praktické vykonanie trestu a jednak zabezpečiť sociálna reintegráciu odsúdenej osoby. V tomto rámci musia príslušné súdne orgány stanoviť postupy týkajúce sa priebehu výkonu trestu a jeho organizácie, pričom musia rozhodnúť napríklad o umiestnení do otvoreného oddelenia, o povoleniach vychádzok mimo väzenského zariadenia, o čiastočne voľnom režime, o výkone trestu po častiach a odložení výkonu trestu, o opatreniach spočívajúcich v predčasnom alebo podmienečnom prepustení väzňa alebo o elektronickom monitorovaní. Právo výkonu trestov zahŕňa tiež opatrenia, ktoré môžu byť prijaté po prepustení odsúdenej osoby na slobodu, ako napríklad uloženie súdneho dohľadu tejto osobe, jej účasť na rehabilitačných programoch alebo opatrenia na odškodnenie obetí.

64. Z toho vyplýva, že všetky opatrenia týkajúce sa výkonu a organizácie trestov musia byť súdnymi orgánmi individualizované tak, aby sa pri rešpektovaní záujmov spoločnosti a práv obetí podporovala okrem prevencie recidívy aj sociálna reintegrácia alebo sociálna náprava odsúdenej osoby.

65. Výkon trestu v členskom štáte, v ktorom má dotknutá osoba bydlisko so svojou rodinou, prispieva k zmierneniu priepasti medzi ňou a komunitou, do ktorej sa po ukončení výkonu trestu opäť začlení. Stanovenie tohto miesta výkonu trestu je nevyhnutné pre udržanie sociálnej väzby, ktorú si dotknutá osoba vytvorila, čím sa uľahčilo jej začlenenie do príslušnej spoločnosti a ktorá teda bude podporovať jej sociálnu reintegráciu po ukončení výkonu trestu odňatia slobody.

66. Odovzdanie predstavuje opatrenie výkonu trestu.[32] Umožňuje individualizáciu trestu a podporuje sociálnu reintegráciu odsúdeného.

67. Ako už Súdny dvor zdôraznil, sociálna reintegrácia občana Únie v členskom štáte, v ktorom je skutočne integrovaný, je v záujme nielen dotknutého členského štátu, ale aj Únie ako celku.[33]

68. Význam, ktorý normotvorca Únie pripisuje cieľu sociálnej reintegrácie, je výslovne potvrdený najmä rámcovým rozhodnutím Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii[34], ktorého článok 3 ods. 1 stanovuje, že jeho účelom je „uľahčenie sociálnej nápravy odsúdenej osoby“.

69. Európsky súd pre ľudské práva okrem toho zdôraznil povinnosť členských štátov zohľadniť cieľ reintegrácie väzňov pri tvorbe ich trestnoprávnej politiky.[35]

70. Pokiaľ ide o cieľ zvýšiť šance na sociálnu reintegráciu osoby odsúdenej na trest odňatia slobody v treťom štáte, nemalo by sa so štátnymi príslušníkmi dožiadaného členského štátu a štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, ktorí majú v tomto členskom štáte bydlisko, v zásade zaobchádzať rozdielne.[36]

32 Pozri v tejto súvislosti rozsudok ESĽP, 27. júna 2006, Szabó v. Švédsko, CE:ECHR:2006:0627DEC002857803, s. 12.

33 Pozri najmä rozsudok zo 17. apríla 2018, B a Vomero (C-316/16 a C-424/16, EU:C:2018:256, bod 75 a citovaná judikatúra).

34 Ú. v. EÚ L 327, 2008, s. 27.

35 Pozri najmä rozsudok ESĽP, 30. júna 2015, Khoroshenko v. Rusko, CE:ECHR:2015:0630JUD004141804 (§ 121).

36 Pokiaľ ide o článok 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, pozri analogicky rozsudok z 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, bod 40 a citovaná judikatúra).

71. Štátni príslušníci iných členských štátov, ktorí majú skutočnú, stabilnú a trvalú väzbu so spoločnosťou dožiadaného členského štátu, sa nachádzajú v porovnateľnej situácii ako štátni príslušníci uvedeného členského štátu. Rozdielne zaobchádzanie, ktoré by im neposkytovalo rovnaké šance na sociálnu reintegráciu, by teda predstavovalo diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti v rozpore s článkom 18 ZFEÚ. Tvrdenie, že takáto väzba môže existovať iba v prípade osôb, ktoré majú štátnu príslušnosť dožiadaného štátu, je v rozpore so samotným pojmom „občianstvo Únie“ [37].

72. Sociálna reintegrácia ako účel trestu slúži ako pravidlo rovnakého zaobchádzania, ktoré je ako také neoddeliteľnou súčasťou postavenia občana Únie.

73. V tejto súvislosti zdôrazňujem, že rozdielne zaobchádzanie s fínskymi štátnymi príslušníkmi a štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, ktorí majú bydlisko vo Fínsku, nemôže byť v prejednávanej veci odôvodnené cieľom spočívajúcim v zabránení rizika beztrestnosti osôb, ktoré spáchali trestný čin, tak ako to zdôraznil Súdny dvor v rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [38].

74. Výkon trestu uloženého pánovi Raugeviciusovi v Rusku na fínskom území sa v skutočnosti javí byť ako uskutočniteľný z dvoch dôvodov.

75. Po prvé takáto možnosť podľa môjho názoru vyplýva z pravidiel obsiahnutých v Dohovore Rady Európy o odovzdávaní odsúdených osôb z 21. marca 1983. [39]

76. Ako je uvedené v jeho preambuly, tento dohovor zavádza medzinárodnú spoluprácu v trestných veciach, ktorá „by mala napomáhať spravodlivosť a resocializáciu odsúdených osôb“.

77. Článok 3 ods. 1 písm. a) dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb stanovuje ako jednu z podmienok odovzdania „ak je táto osoba štátnym príslušníkom vykonávajúceho štátu“. Článok 3 ods. 4 dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb stanovuje, že „ktorýkoľvek štát môže v rozsahu, v akom sa ho to týka, kedykoľvek vo vyhlásení adresovanom generálnemu tajomníkovi Rady Európy vymedziť pojem ‚štátny občan‘ na účely tohto dohovoru“ [40]. Vo vyhlásení predloženom 29. januára 1987 Fínska republika uviedla, že „v súlade s článkom 3 ods. 4 rozumie pod pojmom ‚štátny občan‘ štátneho občana vykonávajúceho štátu a *cudzincov, ktorí majú vo vykonávajúcom štáte bydlisko*“ [41].

78. Fínska republika sa teda rozhodla rozšíriť ustanovenia dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb na „cudzincov, ktorí majú bydlisko“ na jej území.

79. V rámci preskúmania možnosti výkonu trestu vo Fínsku by sa mal prípadne zohľadniť tiež dodatkový protokol k dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb z 18. decembra 1997 [42], ktorého článok 2 sa týka osôb, ktoré utiekli zo štátu, ktorý ich odsúdil.

37 Pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi vo veci Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:151, body 50 a 51), ktoré navyše poukazujú na to, že „zo slobody pohybu a pobytu zakotvenej právom Únie tiež vyplýva, že v súčasnosti už nemožno vychádzať z nevyvrátiteľnej domnienky, že šance na reintegráciu odsúdenej osoby sú najvyššie iba v štáte, ktorého je táto osoba štátnym príslušníkom“ (bod 51).

38 C-182/15, EU:C:2016:630, bod 37.

39 Pri zohľadnení tohto dohovoru s cieľom umožniť členskému štátu výkon trestu uloženého v inom členskom štáte pozri analogicky rozsudok z 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, body 44 až 49).

40 Dôvodová správ k dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb v tomto zmysle uvádza, že „táto možnosť zodpovedajúca tej, ktorú stanovuje článok 6 [ods. 1 písm. b)] Európskeho dohovoru o vydávaní, sa má chápať v širšom zmysle: ide o to, aby sa zmluvným štátom umožnilo rozšíriť rozsah pôsobnosti dohovoru na osoby, ktoré nie sú ‚štátnymi príslušníkmi‘ v užšom slova zmysle zákona o štátnej príslušnosti dotknutého štátu, napríklad na osoby bez štátnej príslušnosti alebo občanov iných štátov, ktorí však majú korene v danej krajine, pretože tam majú trvalé bydlisko“ (s. 4, § 20).

41 Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Existenciu takéhoto vyhlásenia spomína Súdny dvor v rozsudku z 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, bod 48).

42 Protokol upravujúci dodatkový protokol k Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb z 22. novembra 2017, ktorý doteraz nenadobudol platnosť.

80. Po druhé a v každom prípade možnosť vykonať trest uložený pánovi Raugeviciusovi v Rusku na fínskom území vyplýva zo zákona o medzinárodnej spolupráci pri výkone určitých trestov, ktorého § 3 stanovuje, že trest uložený súdom cudzieho štátu môže byť vykonaný vo Fínsku, ak je odsudzujúci rozsudok v štáte, v ktorom bol vydaný, právoplatný a vykonateľný, a štát, v ktorom bol trest uložený, o to požiadal alebo s tým súhlasil. Podľa uvedeného paragrafu môže byť trest odňatia slobody vykonaný vo Fínsku, ak je odsúdený fínskym občanom alebo cudzím štátnym príslušníkom s trvalým pobytom vo Fínsku a pokiaľ s tým odsúdený súhlasí.

81. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že na účely dosiahnutia cieľa zabrániť riziku beztrestnosti osôb, ktoré spáchali trestný čin, a zvýšiť šance na sociálnu reintegráciu vyžiadanej osoby po uplynutí trestu, na ktorý bola odsúdená, nie je potrebné za takých okolností, o aké ide vo veci samej, uplatňovať mechanizmus spolupráce v súlade s mechanizmom opísaným Súdnym dvorom v rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin [43], medzi dožiadaným členským štátom a štátom, ktorého štátnu príslušnosť dotknutá osoba má, pretože jeho praktické vykonávanie je zložité a dôsledky sú neisté. S ohľadom na väzby, ktoré má, ako sa zdá, pán Raugevicius s Fínskom, by nemalo žiadny význam z pohľadu boja proti beztrestnosti ani sociálnej reintegrácie podporovať výkon trestu, ktorý mu bol uložený, v Litve. Zastávam preto názor, že v tejto súvislosti nie je potrebné informovať členský štát, ktorého je dotknutá osoba štátnym príslušníkom, s cieľom poskytnúť mu možnosť vydať európsky zatykač na účely trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody.

82. Naopak, členský štát, ktorý má za týchto okolností odpovedať na žiadosť o vydanie, je podľa článkov 18 a 21 ZFEÚ povinný využiť všetky nástroje medzinárodnej spolupráce v trestných veciach, ktoré má vo vzťahu k dožadujúcemu tretiemu štátu, na účely získania jeho súhlasu s výkonom trestu odňatia slobody uloženého dotknutej osobe na svojom území, prípadne, ak je to potrebné, po tom, ako bol upravený podľa trestu stanoveného jeho trestným zákonom pre trestný čin rovnakej povahy. Pri tejto spolupráci s tretím štátom, ktorý žiada o vydanie na účely výkonu trestu na svojom území, koná dožiadaný členský štát spôsobom, ktorý čo najmenej zasahuje do výkonu práva na voľný pohyb, avšak tak, aby pokiaľ je to možné, zamedzil riziku, že v prípade nevykonania trestu zostane trestný čin vedúci k odsúdeniu nepotrestaný. Týmto spôsobom má dožiadaný členský štát podporovať sociálnu reintegráciu odsúdenej osoby po ukončení výkonu trestu. Zastávam názor, že je z tohto dôvodu dôležité zohľadniť cieľ, ktorým je uľahčiť sociálnu reintegráciu súčasne s cieľom zameraným na boj proti beztrestnosti a uprednostniť pri tom riešenie umožňujúce dosiahnuť obidva tieto ciele.

83. Stručne povedené, pri skúmaní, či alternatívne opatrenia obmedzujúce voľný pohyb občana Únie menej ako jeho vydanie umožňujú dosiahnuť rovnako účinným spôsobom cieľ zabrániť riziku beztrestnosti osôb, ktoré spáchali trestný čin, musí vnútroštátny súd vziať do úvahy iný cieľ, ktorý je v práve Únie rovnako dôležitý, a síce, cieľ spočívajúci v uľahčenie sociálnej nápravy odsúdených osôb. Z tohto hľadiska je potrebné, tak ako to správne uviedla Európska komisia, preskúmať nielen formy vnútornej spolupráce v trestných veciach platné v Únii, ale aj formy spolupráce v trestných veciach medzi členskými štátmi a tretími štátmi, ktoré vyplývajú z medzinárodných dohovorov, najmä tých, ktoré boli uzavreté v rámci medzinárodných organizácií, s ktorými Únia spolupracuje.

84. Na záver dodávam, že rozhodnutie fínskych orgánov, ktoré by odmietlo vyhovieť žiadosti o vydanie zo strany Ruskej federácie, by nebolo možné považovať za rozhodnutie v rozpore s ustanoveniami Európskeho dohovoru o vydávaní.

43 C-182/15, EU:C:2016:630.

85. Ako som už vyššie uviedol, článok 6 ods. 1 písm. a) Európskeho dohovoru o vydávaní umožňuje Fínskej republike odmietnuť vydať vlastných štátnych príslušníkov. Je potrebné zdôrazniť, že v súlade s využitím možnosti uvedenej v článku 6 ods. 1 písm. b) tohto dohovoru sa Fínska republika rozhodla vo svojom vyhlásení vymedziť pojem „štátni príslušníci“ v zmysle tohto dohovoru ako „štátni príslušníci Fínska, Dánska, Islandu, Nórska a Švédska, *ako aj cudzinci s bydliskom v týchto štátoch*“ [44].

86. V prejednávanej veci zámer Fínskej republiky vyjadrený v uvedenom vyhlásení, smerujúci k zabezpečeniu rovnakého zaobchádzania v oblasti ochrany pred vydávaním, nie je možné, pokiaľ ide o občana Únie, akým je pán Raugevicius, ignorovať. Články 18 a 21 ZFEÚ vyžadujú, aby ho Fínska republika v plnej miere uplatnila.

87. Zastávam teda názor, že články 18 a 21 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že za takých okolností, akými sú okolnosti vo veci samej, keď je členskému štátu, do ktorého sa premiestni občan Únie, ktorý je štátnym príslušníkom iného členského štátu, doručená žiadosť tretieho štátu o vydanie na účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený v tomto štáte, je dožiadaný členský štát povinný preskúmať, či vzhľadom na väzby odsúdeného s týmto štátom by výkon trestu v tomto členskom štáte mohol uľahčiť sociálnu reintegráciu tejto osoby. [45] Ak je to tak, tento členský štát musí použiť všetky nástroje medzinárodnej spolupráce v trestných veciach, ktoré má k dispozícii vo vzťahu k dožadujúcemu tretiemu štátu, s cieľom získať jeho súhlas s výkonom trestu na svojom území, prípadne po jeho úprave podľa trestu stanoveného v jeho trestnoprávnych právnych predpisoch pre trestný čin rovnakej povahy.

IV. Návrh

88. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Korkein oikeus (Najvyšší súd) takto:

Články 18 a 21 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že za takých okolností, akými sú okolnosti vo veci samej, keď je členskému štátu, do ktorého sa premiestni občan Únie, ktorý je štátnym príslušníkom iného členského štátu, doručená žiadosť tretieho štátu o vydanie na účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený v tomto štáte, je dožiadaný členský štát povinný preskúmať, či vzhľadom na väzby odsúdenej osoby s týmto štátom by výkon trestu v tomto členskom štáte mohol uľahčiť sociálnu reintegráciu tejto osoby. Ak je to tak, tento členský štát musí použiť všetky nástroje medzinárodnej spolupráce v trestných veciach, ktoré má k dispozícii vo vzťahu k dožadujúcemu tretiemu štátu, s cieľom získať jeho súhlas s výkonom trestu na svojom území, prípadne po jeho úprave podľa trestu stanoveného v jeho trestnoprávnych právnych predpisoch pre trestný čin rovnakej povahy.

44 Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

45 Dožiadaný členský štát sa môže v tomto zmysle obdobne odvolávať na kritériá uvedené v bode 9 odôvodnenia rámcového rozhodnutia 2008/909. Pozri v tejto súvislosti, MARTUFI, A.: Assessing the resilience of „social rehabilitation“ as a rationale for transfer: A commentary on the aims of Framework Decision 2008/909/JHA. In: *New Journal of European Criminal Law*, Sage Publishing, New York, 2018, zv. 9, vydanie 1, s. 43 – 61.